

Sygn. akt II AKa 5/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA - Małgorzata Janicz (spr.)

Sędziowie: SA - Anna Zdziarska

SO(del.) - Ewa Jethon

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Grajber

przy udziale Prokuratora Marka Deczkowskiego

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2016 r.

sprawy J. G. (1), urodz. (...) w W., syna T. i H. z d. S. oskarżonego z art. 18§ 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. w zw. z art. 65§ 1 k.k., art. 18§ 1 k.k. w zw. z art. 280§ 1 k.k. w zb. z art. 282 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. w zw. z art. 65§ 1 k.k., art. 18§3 k.k. w zw. z art. 252§1 k.k. w zb. z art. 282 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. w zw. z art. 4§1 k.k.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 25 sierpnia 2015 r.

sygn. akt XVIIIK 33/15

- 1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;*
- 2. zwalnia oskarżonego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze, obciążając nimi Skarb Państwa.*

UZASADNIENIE

J. G. (1) oskarżono o to, że:

I. w nieustalonym dniu, w okresie od początku lipca do końca sierpnia 2000 r. w W., S. i O., kierując zorganizowaną grupą przestępczą i działając na zlecenie W. G. (1), w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, polecił podległym sobie członkom zorganizowanej grupy przestępczej dokonanie uprowadzenia J. S. (1) celem zmuszenia go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, gdzie A. L. (1) pseudonim (...) działając wspólnie i w porozumieniu z M. R. pseudonim (...), R. Z. pseudonim (...), M. D., T. O. i innymi osobami w nieustalonym dniu od początku lipca do końca sierpnia 2000 r. w S. wzięł zakładnika w osobie J. S. (1), który po przekazaniu go W. G. (1) przetrzymywany był w wynajętym mieszkaniu w O. przez okres około 7 dni, gdzie sprawcy używając przemocy fizycznej poprzez bicie po głowie oraz grożąc zażądali od pokrzywdzonego, w zamian za uwolnienie zwrotu wierzytelności wraz z odsetkami o łącznej wartości około 1 miliona złotych, a następnie doprowadzili J. S. (1) i osoby jemu najbliższe do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie przekraczającej 300.000 złotych oraz zmusili go do określonego zachowania polegającego na wynajęciu stacji paliw w K. koło S. i w okresie kilku tygodni przekazywania utargu z prowadzonej w ten sposób działalności gospodarczej,

przy czym czynu tego dopuścił się działając w zorganizowanej grupie przestępczej i czyniąc z popełniania przestępstw stałe źródło dochodu,

tj. o czyn z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 252 § 1 k.k. w zb. z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

II. w nieustalonym dniu latem 2000 roku w W., kierując zorganizowaną grupą przestępczą, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, polecił podległym sobie członkom zorganizowanej grupy przestępczej dokonanie rozboju oraz wymuszenia rozbójniczego na osobie W. G. (1), gdzie A. L. (1) pseudonim (...) działając wspólnie i w porozumieniu z M. R. pseudonim (...), R. Z. pseudonim (...), M. B., M. D., M. J. pseudonim(...) i innymi osobami w mieszkaniu przy ul. (...) w W. dokonał rozboju na osobie W. G. (1), w ten sposób, że po uprzednim użyciu przemocy w postaci bicia pięściami i kopaniu po całym ciele oraz użyciu niebezpiecznego narzędzia w postaci siekiery doprowadził pokrzywdzonego do stanu bezbronności po czym zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze w łącznej kwocie 30.000 złotych, wyroby ze złota o wartości 20.000 złotych oraz samochód marki M. (...) o wartości 25.000 złotych, a nadto grożąc pozbawieniem życia i uprowadzeniem syna doprowadził W. G. (1) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 60.000 złotych poprzez nałożenie tak zwanej „kary”, przy czym czynu tego dopuścił się działając w zorganizowanej grupie przestępczej i czyniąc z popełniania przestępstw stałe źródło dochodu,

tj. o czyn z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

III. w nieustalonym dniu w grudniu 2000 roku w W., kierując zorganizowaną i grupą przestępczą, na prośbę W. G. (1), udzielił mu wsparcia psychicznego poprzez wyrażenie zgody na uprowadzenie J. S. (1) celem zmuszenia go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, gdzie W. G. (1) działając wspólnie i w porozumieniu z T. O. i innymi osobami w nieustalonym dniu w grudniu 2000 roku w S. wziął zakładnika w osobie J. S. (1) i przetrzymując go w wynajętym pokoju w zajeździe w miejscowości S. w okolicach O. przez okres około 3-4 dni, grożąc zamachem na życie i zdrowie zażądał od pokrzywdzonego w zamian za uwolnienie, zwrotu nieistniejącego długu w nieustalonej kwocie, a następnie doprowadził J. S. (1) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie około 250.000 złotych poprzez zamówienie i przekazanie paliwa w ilości 30.000 litrów oraz przekazywanie przez kilka dni utargu z prowadzonej przez J. S. (1) stacji paliw w K. koło S., przy czym czynu tego dopuścił się działając w zorganizowanej grupie przestępczej,

tj. o czyn z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 252 § 1 k.k. w zb. z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 282 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 25 sierpnia 2015 r., sygn. akt XVIIIK 33/15:

I. W ramach czynu zarzucanego w pkt I oskarżonego J. G. (1) uznał za winnego tego, że w nieustalonym dniu, w okresie od początku lipca do końca sierpnia 2000 r. w W., kierując zorganizowaną grupą przestępczą, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, polecił podległym sobie członkom zorganizowanej grupy przestępczej dokonanie wymuszenia rozbójniczego na osobie J. S. (1) w wyniku czego A. L. (1) pseudonim (...) działając wspólnie i w porozumieniu z M. R. pseudonim(...), R. Z. pseudonim (...), M. D., T. O. i innymi osobami w nieustalonym dniu od początku lipca do końca sierpnia 2000 r. w S. używając przemocy fizycznej w postaci bicia po głowie, duszenia sznurem doprowadzili J. S. (1) do rozporządzenia mieniem w kwocie łącznie przekraczającej 300.000 złotych, przy czym czynu tego dopuścił się działając w zorganizowanej grupie przestępczej i czyniąc z popełniania przestępstw stałe źródło dochodu, tj. czynu z art.18 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 282 k.k. w zw. z art. 33 § 2 k.k. wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności i 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny, przyjmując jedną stawkę za równą grzywnie w kwocie 100 (sto) złotych,

II. W ramach czynu zarzucanego w pkt II oskarżonego J. G. (1) uznał za winnego tego, że w nieustalonym dniu latem 2000 roku w W., kierując zorganizowaną grupą przestępczą, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, polecił podległym sobie członkom zorganizowanej grupy przestępczej dokonanie rozboju oraz wymuszenia rozbójniczego na osobie W. G. (1) poprzez nałożenie tak zwanej „kary” w kwocie 120 000 zł, w wyniku czego A. L. (1) pseudonim (...)

działając wspólnie i w porozumieniu z M. R. pseudonim (...), R. Z. pseudonim (...), M. B., M. D., M. J. pseudonim(...) i innymi osobami w mieszkaniu przy ul. (...) w W. dokonał rozboju na osobie W. G. (1), w ten sposób, że po uprzednim użyciu przemocy w postaci bicia pięściami i kopania po całym ciele dokonał zaboru w celu przywłaszczenia pieniędzy w łącznej kwocie 10.000 złotych, a nadto grożąc pozbawieniem życia i uprowadzeniem syna doprowadził W. G. (1) do rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 110.000 złotych, przy czym czynu tego dopuścił się działając w zorganizowanej grupie przestępczej czyniąc z popełniania przestępstw stałe źródło dochodu tj. czynu z art.18 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 282 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 33 § 2 k.k. wymierzył mu karę **3** (trzech) lat pozbawienia wolności i 300 (trzystu) stawek dziennych grzywny, przyjmując jedną stawkę za równą grzywnie w kwocie 100 (sto) złotych,

III. W ramach czynu zarzuczonego w pkt III oskarżonego J. G. (1) uznał za winnego tego, że w nieustalonym dniu w grudniu 2000 roku w W., kierując zorganizowaną grupą przestępczą, na prośbę W. G. (1), w zamiarze aby W. G. (1) w celu zmuszenia J. S. (1) do rozporządzenia mieniem dokonał uprowadzenia J. S. (1) i stosował wobec niego groźby zamachu na życie i zdrowie, udzielił mu wsparcia psychicznego poprzez wyrażenie zgody na podjęcie w/w działań, w następstwie czego W. G. (1) działając wspólnie i w porozumieniu z T. O. i innymi osobami w nieustalonym dniu w grudniu 2000 roku w S. wziął zakładnika w osobie J. S. (1) i przetrzymując go w wynajętym pokoju w zajeździe w miejscowości S. w okolicach O. przez okres około 3-4 dni, grożąc zamachem na życie i zdrowie zażądał od pokrzywdzonego zapłaty kwoty 120.000 złotych w następstwie czego doprowadził J. S. (1) do rozporządzenia mieniem poprzez zamówienie i przekazanie W. G. (1) paliwa w ilości 30.000 litrów benzyny, przy czym czynu tego dopuścił się działając zorganizowanej grupie przestępczej tj. czynu z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art.252§1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 19 kwietnia 2010 r. w zb. z art. 282 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art.4 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. w zw. z art. 33 § 2 k.k. wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności i 100 (stu) stawek dziennych grzywny, przyjmując jedną stawkę za równą grzywnie w kwocie 100 (sto) złotych,

IV. Na podstawie art. 85, 86 § 1 k.k. orzekł karę łączną 4 (czterech) lat pozbawienia wolności i 400 (czterystu) stawek dziennych grzywny, przyjmując jedną stawkę za równą grzywnie w kwocie 100 (sto) złotych,

V. Na podstawie art. 63 § 1 k.k., art. 598 § 2 k.p.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył okres zatrzymania oskarżonego w dniach 10-11 lipca 2013 r. oraz okres tymczasowego aresztowania oskarżonego od dnia 20 czerwca 2014 r. do dnia 25 sierpnia 2015 r.,

VI. Zasadził na rzecz Skarbu Państwa tytułem opłaty od oskarżonego kwotę 8400 (osiem tysięcy czterysta) złotych, i obciąża go pozostałymi kosztami procesu w kwocie 23.284,08 (dwadzieścia trzy tysiące dwieście osiemdziesiąt cztery 08/100) złote.

Powyższy wyrok zaskarżył obrońca oskarżonego.

Na podstawie art. 427 § 1 i § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt. 2 i 3 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1) obrazę przepisów postępowania, tj. art. 28 § 2 k.p.k. poprzez wydanie orzeczenia w składzie jednego sędziego i dwóch ławników, podczas gdy właściwy ku temu był sąd w składzie jednego sędziego, co stanowi bezwzględną przesłankę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.,

2) w zakresie czynu I i II: obrazę przepisów postępowania, mającą istotny wpływ na treść wydanego rozstrzygnięcia, a to:

a. art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów wyrażające się w:

i. przyznaniu wymiaru pełnej wiarygodności zeznaniom A. L. (1) w sytuacji, gdy świadek ten pozostawał w konflikcie z oskarżonym i był zainteresowany pomawianiem J. G. (1),

ii. bezzasadnym przyjęciu, iż J. G. (1) przewodził zorganizowanej grupie przestępczej, a jedną z osób, która mu podlegała był A. L. (1), jak również, że A. L. (1), przy popełnianiu przestępstw mógł się powołać na osobę J. G. (1), w sytuacji gdy:

1. świadkowie przesłuchiwani w toku postępowania przygotowawczego oraz w postępowaniu sądowym przyznali, że wiedzę o tym, że A... L. działał na zlecenie J. G. (1) w ramach podległości w grupie przestępczej posiadali jedynie od samego A. L. (1) - którego zeznania nie mogą zostać uznane za wiarygodne,
2. brak jest innych, poza zeznaniami A. L. (1), dowodów na to, że przekazywał on J. G. (1) dochody z popełnianych przestępstw oraz że J. G. (1) wydawał mu polecenia popełnienia różnego rodzaju przestępstw,
3. w sprawie brak jest jakichkolwiek bezpośrednich dowodów (poza zeznaniami A. L. (1)) potwierdzających utrzymywanie kontaktów pomiędzy J. G. (1) i A. L. (1) w okresie gdy popełniane były przestępstwa na szkodę W. G. (1) i J. S. (1),
4. zeznania świadka J. S. (1) potwierdzają, że A. L. (1) przedstawiał się jako szef grupy i nigdy nie informował go aby ktokolwiek wydawał mu polecenia,

(...). odmowie przyznania wymiaru pełnej wiarygodności wyjaśnieniom J. G. (1) w sytuacji gdy są one spójne i logiczne skutkujące błędem w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mającym wpływ na jego treść, poprzez przyjęcie że J. G. (1) kierował zorganizowaną grupą przestępczą i wydawał jej członkom polecenia dokonania rozbojów i wymuszenia rozbójniczego na osobach J. S. (1) i W. G. (1);

3) w zakresie czynu I: naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść wydanego rozstrzygnięcia, tj. art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów, wyrażające się w przyjęciu, iż J. G. (1) wyraził zgodę na udzielenie pomocy W. G. (1) w odzyskaniu długu od J. S. (1), jak również, że oskarżony zapewnił W. G. (1) o tym, że A. L. (1) pojedzie wraz z innymi osobami do S. w celu popełnienia przestępstwa na szkodę J. S. (1), a także, że J. G. (1) czerpał z tego przestępstwa dochód, w sytuacji gdy przeczy temu materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, a w szczególności:

1. zeznania pokrzywdzonego J. S. (1), który przyznał, że nie zna oskarżonego, a przestępstwa popełnionego na jego szkodę dopuściła się grupa kierowana przez A. L. (1),
2. zeznania świadka M. D., prawomocnie skazanego za przestępstwo na szkodę J. S. (1), który potwierdził że za organizację przestępstwa na szkodę J. S. (1) był odpowiedzialny A. L. (1) i on „wszystkimi zarządzał”, a także że nigdy nie widywał się z oskarżonym, nie był świadkiem wydania przez J. G. (1) poleceń A. L. (1),
3. zeznania świadka T. O., który brał udział w popełnieniu przestępstwa na szkodę J. S. (1) wskazał, że nie ma wiedzy aby J. G. (1) miał związek z przestępstwami popełnionymi na szkodę J. S. (1),
4. zeznania świadka W. G. (1), który zeznał, że wszystkich uzgodnień dotyczących pierwszego uprowadzenia J. S. (1) dokonywał z A. L. (1) (k. 14 protokołu rozprawy z 30 kwietnia 2015 r.) skutkujące błędem w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia, mający wpływ na jego treść, poprzez przyjęcie, iż J. G. (1) dopuścił się zarzucanego mu czynu zabronionego, wymienionego w punkcie I wyroku.

4) w zakresie czynu II: naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść wydanego rozstrzygnięcia, a to:

a. art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów wyrażające się w przyjęciu, iż J. G. (1) polecił innym podległym sobie członkom zorganizowanej grupy przestępczej dokonanie rozboju oraz wymuszenia rozbójniczego na osobie W. G. (1) polegających na nałożeniu na niego tak zwanej „kary” w kwocie 120 000 zł, jak również że czerpał z tego korzyści finansowe, w sytuacji gdy:

1. pokrzywdzony W. G. (1) wskazał, że J. G. (1) nie miał nic wspólnego z napadem na jego osobę oraz że przestępstwo popełnione na jego szkodę zostało dokonane przez A. L. (1) oraz osoby mu podległe, jak również, że w okresie około 2000 roku odbył rozmowę z J. G. (1), z której wynikało, że J. G. (1) nie miał wiedzy o tym czynie zabronionym,

2. w sprawie brak jest jakiegokolwiek bezpośredniego dowodu (poza zeznaniami A. L. (1)) potwierdzającego, że w dniu napadu na W. G. (1) A. L. (1) kontaktował się z J. G. (1) i relacjonował mu przestępstwo popełnione na jego szkodę,

3. zeznania świadka M. D., prawomocnie skazanego za przestępstwa na szkodę W. G. (1) wskazał, że organizacją przestępstw zajmował się A. L. (1), zaś świadek nigdy widywał się z oskarżonym, nie był świadkiem wydania przez J. G. (1) poleceń A. L. (1),

skutkujące błędem w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia, mającym wpływ na jego treść, poprzez przyjęcie, iż J. G. (1) dopuścił się zarzucanego mu czynu zabronionego wymienionego w punkcie II wyroku.

5) W zakresie czynu III: naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść wydanego rozstrzygnięcia, tj. art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów wyrażające się w przyjęciu, iż J. G. (1) na prośbę W. G. (1) udzielił mu wsparcia psychicznego poprzez wyrażenie zgody na podjęcie działań przestępczych wobec J. S. (1) w sytuacji, gdy ustalenie że J. G. (1) w przeciągu kilku miesięcy, kolejno:

a. popełnił przestępstwo na prośbę W. G. (1), następnie

b. polecił A. L. (1) dokonanie rozboju na osobie tegoż W. G. (1), po czym

c. pomógł W. G. (1) odzyskać część mienia utraconego w wyniku rozboju dokonanego na nim przez A. L. (1), jest nielogiczne i niezgodne z zasadami doświadczenia życiowego,

skutkujące błędem w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia, mający wpływ na jego treść, poprzez przyjęcie, iż J. G. (1) dopuścił się zarzucanego mu czynu zabronionego wymienionego w punkcie III wyroku.

Mając na uwadze powyższe wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Na wypadek, gdyby Sąd uznał, iż zarzut wskazany w pkt. 1) jest niezasadny i uwzględnił jedynie zarzuty wskazane w pkt. 2) - 5), wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od wszystkich zarzucanych mu czynów.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego J. G. (1) jest niezasadna. Zarzuty w niej postawione nie są trafne, przeto i wnioski końcowe nie mogły być uwzględnione.

W stopniu oczywistym niezasadny jest sformułowany jako pierwszy zarzut obrazy przepisów postępowania, tj. art. 28 § 2 k.p.k. Orzecznictwo przytoczone w treści pisemnego uzasadnienia zarzutu jest oderwane od realiów sprawy niniejszej i dotyczy klasycznych przykładów obrazy art. 28 k.p.k. w sytuacji złej obsady Sądu od samego początku procesu, gdzie błąd w obsadzie ma swe źródło w nieprawidłowym odkodowaniu treści zarzutów i ich kwalifikacji przyjętej w akcie oskarżenia przez oskarżyciela. Inaczej mówiąc, gdy Sąd proceduje w składzie innym niż przewidzianym w ustawie dla czynów wskazanych w skardze. Tymczasem sytuacja procesowa o jakiej mówić musimy, respektując realia sprawy niniejszej, była taka oto, iż oskarżony J. G. (1) stanął pod zarzutem kilku czynów, w tym także z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k. (sprawstwo polecające), a więc pod zarzutem zbrodni rozboju kwalifikowanego, a także art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 252 § 1 k.k. Te właśnie okoliczności zdecydowały o właściwości rzeczowej Sądu Okręgowego jak i, zgodnie z brzmieniem art. 28 § 1 k.p.k. o jego składzie. Przypomnieć bowiem należy, iż reguła ogólna sformułowana w art. 28 § 1 k.p.k. dotycząca orzekania na rozprawie głównej w składzie jednego

sędziemu obejmuje również Sąd Okręgowy. Od tej reguły są jednak wyjątki. Nie obejmuje ona bowiem spraw o zbrodnie (art. 25 § 1 pkt 1k.p.k.), które wymagają rozpoznania w składzie jednego sędziego i dwóch ławników. Prawdopodobnie w związku z tym sprawa została rozpoznana w składzie ławniczym.

Kwestia zaś zmiany kwalifikacji prawnej czynu, gdzie po przeprowadzeniu przewodu sądowego Sąd doszedł do wniosku, iż ocena materiału dowodowego skutkować winna zmianą kwalifikacji prawnej czynu z art.18§ 1 k.k. w zw. z art. 280§ 2 k.k. , na art.18§ 1 k.k. w zw. z art. 280§ 1 k.k., o czym strony obecne na rozprawie uprzedził, po czym wydał wyrok w składzie ławniczym, tym samym, w jakim sprawę prowadził od początku, nie stanowi obrazy prawa procesowego. Z utrwalonego bowiem orzecznictwa Sądu Najwyższego, jak i poglądów doktryny wynika, iż w wypadku gdy określony skład sądu zależny jest od rodzaju sprawy poddanej osądowi (art. 28 § 4 k.p.k.), decydujące znaczenie dla oceny, czy sąd był nienależycie obsadzony (art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.), ma czyn przestępny, na którego popełnienie wskazuje akt oskarżenia, z tym jednak zastrzeżeniem, że ani opis czynu, ani kwalifikacja prawna zaproponowana w akcie oskarżenia nie wiążą sądu (vide orzeczenie Sądu Najwyższego, sygn.. akt I KZP 35/2000, OSNKW 2000, nr 11-12, poz. 92). Z powyższych względów zarzut sformułowany w pkt. 1 skargi odwoławczej nie został uwzględniony.

Pozostałe zarzuty (pkt. 2,3,4,5) wskazują na obrazę art. 7 k.p.k. dotyczącą błędnej, zdaniem skarżącego, oceny dowodów w postaci zeznań wskazanych świadków oraz wyjaśnień samego oskarżonego. Otóż zarzuty te są niezasadne i nie mogły w żaden sposób skutkować uwzględnieniem wniosków sformułowanych przez apelującego. Na wstępie przypomnieć należy, iż analiza wyroku i jego pisemnych motywów, jak i materiału dowodowego z akt postępowania, nie daje podstaw do stwierdzenia uchybień natury procesowej dotyczących sfery gromadzenia i oceny dowodów, o jakich mowa w złożonej skardze odwoławczej. Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy nie tylko zgromadził materiał dowodowy, ale i dokonał jego oceny, zaś ocena ta jako kompletna i logiczna, stoi pod ochroną art. 7 k.p.k. Fakt oparcia ustaleń w znacznej mierze na wyjaśnieniach i zeznaniach A. L. (1) sam z siebie nie może spowodować , iż wyrok zapadł z rażącą obrazą art. 7 k.p.k. Pamiętać należy, iż ustawa procesowa nie daje podstaw do preferowania lub dyskwalifikowania dowodu według kryterium, czy jest on korzystny czy też obciążający dla oskarżonego. O wartości dowodu decyduje bowiem jego treść, to znaczy wewnętrzna spójność, konsekwencja oraz przewaga w konfrontacji z innymi dowodami. Każdy dowód musi być oceniony na tle wszystkich pozostałych dowodów zebranych w sprawie. Na marginesie tylko wskazać należy, iż dyrektywy te odnoszą się do wszystkich stron procesu, a nie tylko do sądu. Wbrew twierdzeniom apelującego, nie istnieje żadna reguła dowodowa, która uzasadniałaby pogląd, że zeznania jedynego świadka są niewystarczającą podstawą skazania. Zastrzec jednak trzeba, że tego rodzaju "jedyne" dowód nie może stać w sprzeczności z innymi dowodami, które nie mają wprawdzie decydującego znaczenia dla kwestii odpowiedzialności karnej, stanowią jednak podstawę dokonania lub weryfikacji ustaleń faktycznych odnoszących się do określonych fragmentów zdarzenia (vide Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2014 r. SNO 57/14). Oceniając dowody z zeznań świadków, w tym świadka najistotniejszego jakim był A. L. (1), Sąd Okręgowy nie uchybił powyższymi zasadami, choć dodać trzeba, iż dowód ten wspierają także inni przesłuchani w sprawie świadkowie, przez co traci on przymiot dowodu „jedynego”. A. L. (1) składał zeznania i wyjaśnienia wielokrotnie, są one spójne i konsekwentne, co do pozycji oskarżonego G. i działań przez niego podejmowanych. Przypomnieć należy, iż wielokrotnie zeznał , że działając w grupie G. dokonywał różnego rodzaju przestępstw w szczególności polegających na handlu podrabianymi paliwami. Żeby móc w tym „interesie działać” musiał świadek uzyskać zgodę oskarżonego G.. Cały przebieg relacji świadka na temat zdarzeń, od czasu uzyskania pozwolenia od J. G. na tzw. naliczenie W G. i wcześniejszą pomoc W. G. (1) w odzyskaniu pieniędzy od J. S. (1), oraz dotyczącej uzgodnień podczas dokonywania czynu został prawidłowo oceniony przez Sąd Okręgowy. W szczególności zauważone zostały i , wbrew twierdzeniom apelującego ocenione, rozbieżności w relacjach tego świadka (vide strona 7 pisemnych motywów zaskarżonego orzeczenia). Nadto zeznania świadka A. L. potwierdzone zostały przez innych świadków tj. M. R. i R. Z., na których A. L. (1) jako na osoby uczestniczące w zdarzeniu w S., w ogóle nie wskazywał w swoich zeznaniach. Wbrew twierdzeniom apelującego zeznania M. R. dotyczą jego osobistych kontaktów z A. L. (1) i oskarżonym G., gdyż w spotkaniach tych uczestniczył. To samo można powiedzieć o świadku R. Z.. Zeznania wspierające i potwierdzające depozycje wskazanych powyżej świadków złożyli także T. W., M. B., T. O., R. O., M. D.. Opierając się na analizie zeznań świadków prawidłowo także ustalił sąd meriti jaka była rola oskarżonego w poszczególnych przypisanych mu czynach. Nie ulega wątpliwości, że ze względu na pozycję w grupie , decyzje o popełnieniu przestępstw podejmowano w uzgodnieniu z oskarżonym, nadto musiały one

uzyskać jego aprobatę. Z relacji świadków, składanych niezależnie od siebie wynika, że w trakcie zdarzenia którego ofiarą padł W. G., A. L. był w kontakcie telefonicznym z oskarżonym, zdawał mu relację z przebiegu zdarzenia. Dokonując oceny dowodów Sąd uznał, iż należy zastosować art. 5§ 2 k.p.k. co do czynu zarzucanego oskarżonemu w pkt I i wyeliminował w czynie przypisanym znamiona z art. 252§ 1 k.k., ocenił także odmiennie od oskarżyciela wysokość szkód poniesionych przez J. S. (1), wreszcie przypisał oskarżonemu sprawstwo w ramach podstawowego typu przestępstwa rozboju. Powyższe świadczy o takiej ocenie dowodów, którą nazwać należy swobodną a nie dowolną, jak chce obrońca. Świadczy to także, o tym, że ocena ta dokonana została obiektywnie, w oparciu o kompleksową analizę dowodów. Sąd Apelacyjny podziela także przyjętą w wyroku Sądu I instancji kwalifikację prawną wszystkich czynów. Co do czynów I i II było to sprawstwo polecające do przestępstw wymuszenia rozbójniczego (pkt I) i do rozboju i wymuszenia rozbójniczego (pkt II) zaś, co do czynu z pkt. III pomocnictwo psychiczne do przestępstw wymuszenia rozbójniczego i wzięcia zakładnika.

W tym miejscu przypomnieć należy, że na tle polskiej ustawy karno materialnej sprawstwo zawsze sprowadza się do wykonania czynu zabronionego. Różnica pomiędzy poszczególnymi odmianami sprawstwa dotyczy wyłącznie określonego w ustawie sposobu "wykonania czynu zabronionego". O ile jednak w przypadku sprawstwa pojedynczego "wykonanie" czynu zabronionego następuje niejako "własnoręcznie" przez sprawcę (art. 18 § 1 kk zdanie pierwsze) to w wypadku współsprawstwa, sprawstwa kierowniczego oraz sprawstwa polecającego sposób "wykonania" czynu zabronionego określony został w art. 18 § 1 k.k. zdanie drugie, trzecie i czwarte i co do zasady obejmuje albo złożone zachowania dwóch lub więcej osób realizujących łącznie znamię czynnościowe, albo zachowania dwóch lub więcej różnych osób, z których tylko jedna lub kilka z nich realizuje znamię czynnościowe pozostając zarazem w specyficznej zależności od osoby kierującej jej zachowaniem lub wydającej polecenie wykonania określonego zachowania. W tym kontekście właściwie zakwalifikował Sąd I instancji przypisane oskarżonemu czyny. Niewątpliwie w przypadku roli jaką odegrał oskarżony w dokonaniu czynów przypisanych w pkt I i II mamy do czynienia ze sprawstwem polecającym. Przypomnieć należy, że sprawstwo polecające nie wymaga chociażby pośredniego uczestniczenia wydającego polecenie w realizacji znamion czynu zabronionego przez bezpośredniego wykonawcę, ograniczając jego czynność wyłącznie do etapu poprzedzającego wykonanie czynu zabronionego przez bezpośredniego wykonawcę. Zgodnie z utrwalonym w doktrynie poglądem sprawca polecający nie ma władztwa nad realizacją znamion czynu zabronionego przez bezpośredniego wykonawcę. Jednocześnie konstrukcja sprawstwa polecającego zawiera niewystępujący w przypadku podżegania warunek w postaci uzależnienia bezpośredniego wykonawcy od wydającego polecenie. Podkreślić należy, że w przypadku sprawstwa polecającego związek wydającego polecenie z formalno-obiektywnym wykonaniem czynu zabronionego jest znacznie słabszy niż w przypadku sprawstwa kierowniczego. Sprawca polecający nie tylko samodzielnie nie wykonuje żadnego z elementów znamion czynu zabronionego, lecz także nie panuje nad wykonaniem tego czynu przez bezpośredniego wykonawcę. Ustawa nie przewiduje żadnej szczególnej formy wydania polecenia, co przesądza, iż może zostać ono wydane w dowolnej formie. Co ważne obiektywnym znamieniem sprawstwa polecającego jest istnienie zależności między wydającym polecenie a adresatem, a wynikać ono może, jak w sprawie niniejszej z konkretnego układu funkcjonowania sprawców w zorganizowanej strukturze. Prawidłowo zatem przyjął Sąd meriti, iż stosunek zależności pomiędzy oskarżonym a świadkiem L. był tego rodzaju, że świadek musiał wykonywać podjęte przez oskarżonego decyzje dotyczące dokonania przypisanych mu czynów. W doktrynie wyróżnia się dwie odmiany pomocnictwa, fizyczne i psychiczne. Analizując stan faktyczny ustalony prawidłowo przez Sąd Okręgowy, także, co do czynu z pkt III wyroku, przyjąć należy, iż słusznie przypisano oskarżonemu taką właśnie formę przestępczego współdziałania, a mianowicie pomoc psychiczną do dokonania przypisanego w tym punkcie wyroku czynu. Przypomnieć należy, że pomocnictwo psychiczne odnosi się do tych wypadków, w których bezpośredni wykonawca podjął już wcześniej decyzję popełnienia czynu zabronionego, a następnie otrzymał od pomocnika wsparcie psychiczne, które ma obiektywny charakter. Ta postać pomocnictwa przejawiająca się umacnianiem bezpośredniego wykonawcy w zamiarze lub decyzji popełnienia czynu zabronionego nie musi sprowadzać się do udzielania rady lub informacji, musi jednak mieć obiektywny i istotny charakter. Niewątpliwie oskarżony udzielił wsparcia psychicznego W. G., kiedy ten zwrócił się do niego opowiadając o zdarzeniu, w skutek którego czuł się pokrzywdzony. Oskarżony całkowicie solidaryzował się z zamiarem W. G. i uznał, że to J. S. musi zapłacić za poniesione straty, nadto utrzymał W. G. w przekonaniu, że dostanie od oskarżonego „zielone światło” i będzie mógł przystąpić do przestępczego egzekwowania „należności”. Nie ulega przy tym wątpliwości, że

oskarżony był świadom sposobu dochodzenia należności, gdyż znał przebieg podobnej, wcześniejszej interwencji. Gdyby bowiem chodziło o dochodzenie roszczeń w drodze rozmów, nie byłoby potrzeby odłożenia przestępstwa w czasie do chwili, kiedy J. S. nie zakończy współpracy z A. L.. Wszystko to sprawia, że Sąd Apelacyjny podziela także i te wywody Sądu I instancji, które dotyczą przyjętej kwalifikacji prawnej przypisanych wyrokiem czynów. Także kara wymierzona oskarżonemu, zarówno w wymiarze kar jednostkowych pozbawienia wolności i kar grzywny, jak i kara łączna, nie może być uznana za rażąco wysoką, zwłaszcza jeśli zważy się na okoliczności podniesione przez Sąd orzekający, a więc znaczną szkodliwość społeczną przypisanych czynów, a także właściwości i warunki osobiste oskarżonego w tym także jego dotychczasowy sposób życia i uprzednią karalność. W ocenie Sądu Apelacyjnego wymierzona przez Sąd orzekający kara jest adekwatna do stopnia zawinienia, szkodliwości społecznej przestępstwa, a także uwzględnia ustawowe cele kary w zakresie prewencji indywidualnej jak i kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Reasumując Sąd Okręgowy w sposób przekonujący i prawidłowy ocenił istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności, czemu dał wyraz w pisemnych motywach, które nie zawierają ani błędów logicznych ani wewnętrznych sprzeczności, a apelacja skutecznie nie podważyła stanowiska sądu I instancji.

Sąd Apelacyjny zatem nie znalazł podstaw do kwestionowania zaskarżonego orzeczenia i orzekł jak w wyroku.